

Väljaandja: Vabariigi Valitsus
Akti liik: välisleping
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 23.05.1995
Avaldamismärge: RT II 1995, 28, 125

Eesti Vabariigi valitsuse ja Iisraeli Riigi valitsuse vaheline investeringute soodustamise ja vastastikuse kaitse leping

Vastu võetud 14.03.1994

Eesti Vabariigi Valitsuse ja Iisraeli Riigi Valitsuse vahelise investeringute soodustamise ja vastastikuse kaitse lepingu kohta
Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta

Eesti Vabariigi valitsus ja Iisraeli Riigi valitsus (edaspidi «lepingupoole»), soovides intensiivistada majanduskoostööd mõlema maa ühise kasu nimel, kavatsedes luua ühe lepingupoole investeerijate suuremate investeringute jaoks teise lepingupoole territooriumil soodsad tingimused, ja tunnistades, et investeringute soodustamine ja vastastikune kaitse käesoleva lepingu alusel aitab kaasa üksikisikute äriinitsiatiivi stimuleerimisele ja suurendab heaolu mõlemas riigis, on kokku leppinud alljärgnevas:

Artikkel 1. Definitsioonid

Käesoleva lepingu jaoks:

1. Termin «investeering» hõlmab igat liiki aktiivaid, mis on investeeritud vastavalt selle lepingupoole seadustele ja määrustele, kelle territooriumil investeering tehakse, sisaldades eelkõige, kuid mitte ainult:

- (a) vallas- ja kinnisvara aga ka igasuguseid muid õigusi *in rem* igasuguste aktivate suhtes,
- (b) õigusi, mis tulenevad aktsiatest, obligatsioonidest ja teistest huvidest kompaniides,
- (c) nõudeid rahale, firma heale nimele ja muudele aktivatele ning igasugusele teole, millel on majanduslik väärtus,
- (d) õigusi intellektuaalse omandi, tehniliste protsesside ja oskusteabe vallas,
- (e) seadusega või ärilepingute alusel antud ärikontsessioone, sealhulgas kontsessioone loodusvarade otsimiseks, viljelemiseks, kaevandamiseks või kasutamiseks.

2. Vastavalt selle lepingupoole, kelle territooriumil investeering on tehtud, seadustele ja määrustele toimuv muutus aktivate investeerimise või reinvesteerimise vormis ei mõjuta nende iseloomu investeeringutena selle lepingu tähenduses.

3. Termin «investeeriija» hõlmab:

Eesti Vabariigis tehtud investeringute suhtes:

- (a) füüsilisi isikuid, kes on Iisraeli Riigi kodanikud, kes samal ajal ei ole Eesti Vabariigi kodanikud; või
- (b) kompaniisid, kaasa arvatud korporatsioone, firmasid või assotsiatsioone, mis on ühinenud või moodustatud vastavalt Iisraeli Riigi seadustele, mida ei kontrolli otseselt või kaudselt Eesti Vabariigi kodanikud või alalised elanikud.

Iisraeli Riigis tehtud investeringute suhtes:

- (a) füüsilisi isikuid, kes on Eesti Vabariigi kodanikud, kes samal ajal ei ole Iisraeli Riigi kodanikud või alalised elanikud; või
- (b) kompaniisid, kaasa arvatud korporatsioone, firmasid või assotsiatsioone, mis on ühinenud või moodustatud vastavalt Eesti Vabariigi seadustele, mida ei kontrolli otseselt või kaudselt Iisraeli Riigi kodanikud või alalised elanikud.

3. Termin «tulud» hõlmab investeringust saadud summasid ja sisaldab eelkõige, kuid mitte ainult: dividende, kasumeid, investeringu täielikust või osalisest likvideerimisest saadud summasid, intresse, kapitali juurdekasvu, honorare ja makseid.

4. Termin «territoorium» tähendab mõlema lepingupoole suhtes selle lepingupoole territooriumi, kaasa arvatud territoriaalmeri, aga ka kontinentaalselfi ja eralduvat majandustsooni, mille üle sellel lepingupoolel on suveräänsed õigused või jurisdiktsioon vastavalt rahvusvahelisele õigusele.

Artikkel 2. Investeringute soodustamine ja kaitse

1. Kumbki lepingupool edendab ja loob oma territooriumil teise lepingupoole investeerijatele soodsad tingimused investeerimiseks ja lubab selliseid investeringuid vastavalt tema õigusele teostada talle selleks seadustega antud volitusi.

2. Kummagi lepingupoole investeerijate investeringutele antakse õiglase ja erapooletu käsitlemisega ja neil on täielik kaitse ja julgeolek teise lepingupoole territooriumil.

Kumbki lepingupool ei kahjusta ühelgi viisil põhjendamatute või diskrimineerivate meetmetega tema territooriumil teise lepingupoole kodanike või kompaniide investeringute haldamist, säilitamist, kasutamist, neist kasusaamist või nende võõrandamist.

Artikkel 3. Enamsoodustus- ja rahvuslik käsitlemine

1. Kumbki lepingupool ei kohtle oma territooriumil teise lepingupoole investeerijate investeringuid ja tulusid vähem soodsalt käsitlemisega, kui see, millega ta kohtleb oma riigi investeerijate investeringuid või tulusid või mis tahes kolmanda riigi investeerijate investeringuid või tulusid.

2. Kumbki lepingupool ei kohtle oma territooriumil teise lepingupoole investeerijaid nende investeeringute haldamise, säilitamise, kasutamise, neist kasusaamise ja nende võõrandamise suhtes vähem soodsas käsitlusega kui oma riigi investeerijaid või mis tahes kolmanda riigi investeerijaid.

Artikkel 4. Kahjude kompenseerimine

1. Ühe lepingupoole investeerijatele, kelle investeeringud teise lepingupoole territooriumil kannavad kahju sõja või muu relvastatud kokkupõrke, revolutsiooni, riigis kehtestatud eriolukorra, ülestõusu, vastuhaku või mässu tõttu viimase lepingupoole territooriumil, antakse ennistamise, hüvitamise, kompenseerimise või muu lahenduse suhtes viimase lepingupoole poolt mitte vähem soodne käsitlus kui viimane lepingupool annab oma investeerijatele või mis tahes kolmanda riigi investeerijatele. Tulenevad maksed on vabalt ülekantavad.

2. Kahjustamata käesoleva artikli lõiget (1) võimaldatakse ühe lepingupoole investeerijatele, kes kannavad teise lepingupoole territooriumil mõnes selles lõikes viidatud olukorras kahju, mille põhjuseks on:

(a) nende vara rekvireerimine tema jõudude või ametivõimude poolt, või

(b) nende vara hävitamine tema jõudude või võimude poolt, mida ei põhjustatud lahingutegevuses või mis polnud tingitud olukorra vajadusest,

ennistamine või piisav kompensatsioon. Tulenevad maksed on vabalt ülekantavad.

Artikkel 5. Võõrandamine

1. Kummagi lepingupoole investeerijate investeeringuid teise lepingupoole territooriumil ei natsionaliseerita, võõranda ega allutata natsionaliseerimisega või võõrandamisega samaväärsete abinõude (edaspidi võõrandamine) rakendamisele, välja arvatud riiklikes huvides seoses selle lepingupoole riigisiseste vajadustega mittediskrimineerival alusel ja kohese, piisava ja efektiivse kompensatsiooni vastu. Selline kompensatsioon peab ulatuma võõrandatud investeeringu turuväärtuseni vahetult enne võõrandamist või enne kavatsetava võõrandamise avalikku teatavaks saamist, olenevalt sellest, kumb toimus varem, ta peab sisaldama lepingupoole poolt rakendatava määraga intressi kuni väljamaksmispäevani, tuleb teostada viivitamatult, peab olema efektiivselt realiseeritav ja vabalt ülekantav. Kahjustatud investeerijatel on vastavalt võõrandamise teostanud lepingupoole seadusandlusele õigus oma asja koheseks läbivaatamiseks ja oma investeeringu hindamiseks selle lepingupoole kohtu- või muu sõltumatu ametkonna poolt kooskõlas käesolevas lõikes toodud põhimõtetega.

2. Kui üks lepingupool võõrandab tema territooriumil kehtivate seaduste järgi ühinenud või moodustatud kompanii, milles teise lepingupoole vara investeerijad omavad aktsiaid või teisi omandiõigusi, vara, artikli 1(3) tähenduses, kindlustab ta, et käesoleva artikli lõike (1) sätteid rakendatakse ulatuses, mis on vajalik kohese, piisava ja efektiivse kompensatsiooni tagamiseks seoses nende investeeringuga nendele teise lepingupoole investeerijatele, kes on selliste aktsiate või teiste omandiõiguste omanikud.

Artikkel 6. Investeeringute ja tulude repatrieerimine

1. Kumbki lepingupool kindlustab investeeringute puhul teise lepingupoole investeerijatele kõik nende investeeringute ja tulude takistamatu ülekandmisega seotud õigused ja soodustused, mis kehtisid vastava investeeringu tegemise päeval, tingimusel, et investeerija on täitnud kõik oma fiskaalsed kohustused ja valuutavahetusega seotud nõudmised. Ülekanded sooritatakse viivitamatult, konverteeritavas valuutas, milles kapital algselt investeeriti või mõnes teises investeerija ja asjaosalise lepingupoole vahel kokkulepitud konverteeritavas valuutas. Kui investeerija pole teisiti kokku leppinud, teostatakse ülekanded ülekandmispäeval kehtiva vahetuskursi järgi vastavalt kehtivatele valuutavahetuse määrustele.

2. Juhul kui ühe lepingupoole valuutavahetuse määrused muutuvad, garanteerib see lepingupool, et sellised muutused ei mõju ebasoodsalt investeeringule, mis on juba lubatud selle lepingupoole territooriumile.

Artikkel 7. Erandid

Käesoleva lepingu sätted, mis puudutavad kummagi lepingupoole või kolmandate riikide investeerijatele mitte vähem soodsas käsitluse andmist, ei sisalda kohustust ühele lepingupoolele laiendada teise poole investeerijatele soodustust vastavalt mis tahes käsitlusele, eelistusele või privileegile, mis tuleneb:

(a) mis tahes täielikult või peamiselt maksustamisega seotud rahvusvahelisest lepingust või kokkuleppest või mis tahes täielikult või peamiselt maksustamisega seotud siseriiklikust seadusest;

(b) mis tahes olemasolevast või tulevases tolliliidust, vabakaubanduspiirkonna lepingust või sarnasest rahvusvahelisest lepingust, mille osapoolteks on või võib saada üks lepingupooltest;

(c) Iisraeli Riigi poolt enne 1. jaanuari 1992 sõlmitud lepingutes sisalduvatest «investeeringute» (artikkel 1, lõige 1) ja «reinvesteeringute» (artikkel 1, lõige 2) ja artikli 6 sätete definitsioonidest.

Artikkel 8. Viide rahvusvahelisele investeeringualaste vaidluste lahendamise keskusele

1. Kumbki lepingupool nõustub käesolevaga esitama Rahvusvahelisele Investeeringualaste Vaidluste Lahendamise Keskusele (edaspidi «Keskus») vastavalt 18. märtsil 1965 Washingtonis allakirjutamiseks avatud «Riikide ja teiste riikide kodanike vahel investeeringualaste vaidluste lahendamise konventsioonile» (edaspidi: «Konventsioon») lepitamise või arbitraaži korras lahendamiseks ühe lepingupoole ja teise lepingupoole investeerija vahelise mistahes juriidilise vaidluse, mis puudutab viimase investeeringut esimese territooriumil.

2. Kompaniid, mis on ühinenud või moodustatud ühe lepingupoole territooriumil kehtivate seaduste järgi ja milles enne sellise vaidluse tekkimist aktsiate enamus kuulub teise lepingupoole kodanikele või kompaniidele, käsitletakse vastavalt konventsiooni artiklile 25(2)(b) konventsiooni jaoks teise kompaniina.

3. Kui tekib selline vaidlus ja kolme (3) kuu jooksul alates kirjaliku teate edastamisest vaidluse olemasolu kohta ei suudeta seda sõbralikult või mingil muul moel lahendada, võib kahjustatud investeerija algatada lepitus- või arbitraažikohtumenetluse pöördudes vastava palvega Keskuse peasekretäri poole, nagu sätestatud vastavalt konventsiooni artiklites 28 või 36. Vaidluses osalev lepingupool ei esita üheski arbitraažikohtumenetluse või -otsuse jõustumise faasis vastuväidet selle kohta, et vaidluse teiseks osapoolteks olev investeerija on kindlustuslepingu tulemusel juba saanud hüvitust osa või kogu kantud kahjude eest.

4. Kumbki lepingupool ei püüa diplomaatiliste kanalite kaudu lahendada ühtegi Keskusele lahendamiseks esitatud vaidlust, välja arvatud juhul, kui:

- (a) Keskuse peasekretär või tema poolt moodustatud lepitamiskomisjon või arbitraažikohus otsustab, et vaidlus ei kuulu Keskuse jurisdiktsiooni alla, või
- (b) teine lepingupool ei pea kinni arbitraažikohtu mis tahes otsusest või ei nõustu sellega.

Artikkel 9. Lepingupoolte vahelised vaidlused

1. Käesoleva lepingu tõlgendamist või rakendamist puudutavad vaidlused tuleb võimaluse korral lahendada diplomaatiliste kanalite kaudu, mis võib sisaldada, kui mõlemad lepingupoole seda soovivad, pöördumist kahepoolse komisjoni poole, mis koosneb mõlema lepingupoole esindajatest.
2. Kui lepingupoolte vahelist vaidlust ei õnnestu sel teel lahendada kuue (6) kuu jooksul alates vaidluse teadaandmisest, edastatakse see ükskõik kumma lepingupoole palvel vahekohtule.
3. Selline arbitraažikohus moodustatakse igal juhtumil eraldi järgmisel viisil: kahe kuu jooksul peale arbitraažitaotluse saamist määrab kumbki lepingupool ühe kohtu liikme. Need kaks liiget valivad seejärel kolmanda riigi kodaniku, kes mõlema lepingupoole nõusolekul määratakse kohtu eesistujaks. Eesistuja määratakse kahe kuu jooksul peale kahe teise liikme määramist.
4. Kui käesoleva artikli lõikes (3) osutatud tähtaegade jooksul ei ole vajalikud määramised tehtud, võib kumbki lepingupool muu kokkuleppe puudumisel paluda Pariisi Rahvusvahelise Kaubanduskoja (edaspidi: «ICC») Arbitraažikohtu Eesistujal teha vajalikud määramised. Kui Eesistuja on ühe lepingupoole kodanik või kui ta mingil muul põhjusel ei saa täita nimetatud ülesannet, siis palutakse vajalikud määramised teha ühel Ase-eesistujal, kes pole kummagi lepingupoole kodanik.
5. Arbitraažikohus teeb oma otsuse häälteenamusega. Selline otsus on siduv mõlemale lepingupoolele. Kumbki lepingupool kannab temapoolse arbitraažikohtu liikme ja omaenda esindatusega seotud kulud arbitraažikohtu menetluse käigus; eesistuja kulud ja ülejäänud kulud kannavad lepingupoole võrdsetes osades. Kohus määrab ise oma protseduureeglid.

Artikkel 10. Subrogatsioon

1. Kui üks lepingupool või tema poolt määratud amtekond (edaspidi: «esimene lepingupool») teeb seoses teise lepingupoole (edaspidi: «teine lepingupool») territooriumil asuva investeringuga hüvituskasse, tunnustab teine lepingupool:
 - (a) kõigi hüvitatud poole õiguste ja nõuete üleminekut esimesele lepingupoolele seaduslikult või juriidilise menetluse teel, ja
 - (b) esimese lepingupoole õigust selliste õiguste teostamisele ja selliste nõuete jõustamisele subrogatsiooni korras samas ulatuses kui seda omas hüvitatud pool ja võtab üle investeringuga seotud kohustused.
2. Esimesel lepingupoolel on kõigis tingimustes õigus:
 - (a) samasugusele kohtlemisele tema poolt omandatud õiguste, nõuete ja kohustuste suhtes, mis omandati seoses üleandmisega; ja
 - (b) nendest õigustest ja nõuetest tulenevatele maksetele,millele hüvitatud poolel oli õigus seoses asjaomase investeringuga ja sellega seotud tuludega vastavalt käesolevale lepingule.

Artikkel 11. Teiste reeglite rakendamine

Kui ükskõik kumma lepingupoole seaduste sätted või lepingupoolte vahel lisaks käesolevale lepingule olemasolevad või edaspidi võetavad rahvusvahelisele õigusele rajanevad kohustused sisaldavad kas üldisi või spetsiifilisi reegleid, mis annavad ühe lepingupoole kodanike või kompaniide investeringutele õiguse enam soodustatud käsitlemisele kui käesolev leping, prevaleerivad need reeglid käesoleva lepinguga võrreldes ulatuses, kuivõrd nad on sellest soodsamad.

Artikkel 12. Lepingu kohaldamine

Käesoleva lepingu sätted kehtivad investeringute suhtes, mis tehti 4. septembril 1991 või peale seda.

Artikkel 13. Lepingu jõustumine

Kumbki lepingupool teatab kirjalikult diplomaatiliste kanalite kaudu teisele lepingupoolele käesoleva lepingu jõustumiseks vajalike siseriiklike juriidiliste protseduuride täitmisest. Käesolev leping jõustub kahest teatest viimase saamise kuupäeval.

Artikkel 14. Kestvus ja lõpetamine

Käesolev leping jääb jõusse kümneaastaseks (10) perioodiks. Seejärel kehtib ta edasi kuni kaheteistkümne (12) kuu möödumiseni kuupäevast, mil üks lepingupooltest on teisele kirjalikult teatanud lepingu kehtivuse lõpetamisest. Kahjustamata seejärel üldiste rahvusvahelise õiguse reeglite rakendamist jätkub lepingu kehtivusajal tehtud investeringute suhtes tema sätete kehtivus kümne (10) aasta jooksul peale lepingu kehtivuse lõppemise kuupäeva.

Ülaltoodu kinnituseks on käesolev leping alla kirjutatud vastavate valitsuste täisvolinike poolt.

Koostatud Jeruusalemmas 14. märtsil 1994, mis vastab 5754 Nisani 2. päevale, kahes eksemplaris, eesti, heebrea ja inglise keeles, kusjuures kõik kolm (3) teksti omavad võrdset jõudu.

Erinevuste korral interpretatsioonis prevaleerib ingliskeelne tekst.

Eesti Vabariigi valitsuse nimel
Jüri LUIK

Iisraeli Riigi valitsuse nimel
Shimon PERES